

Dnr 509593
2022-09-09

Finansrapport tertial 2, 2022

Uppföljning av finanspolicyns riktlinjer och beslut tagna på delegation

Den av Kommunfullmäktige antagna finanspolicyn innehåller riktlinjer för kommunkoncernens tillgångs- och skuldhantering. I finanspolicyn regleras att rapportering ska ske till kommunstyrelsen i samband med delårs- och årsbokslut. Finansrapport tertial 2, 2022 är en åiterrapportering till kommunstyrelsen av tillgångs- och skuldförvaltningen per 31:a augusti 2022.

Ekonomidirektören m. fl. har bemyndigande att på kommunstyrelsens vägnar besluta om upptagande av lån enligt KS beslut 2021-11-23, Dnr 21KS434. Finansrapporten är en åiterrapportering av beslut tagna på delegation under tertial 2, 2022.

Finansieringsrisk, jämförelse mot finanspolicy

Finansieringsrisk är risken att inte ha tillgång till det kapital som verksamheten kräver eller att finansieringen endast kan erhållas till ökade kostnader.

Tabell: Genomsnittlig kapitalbindningstid kommunkoncernen

Nyckeltal	Prognos framåt	2022-08-31	2021-12-31	2020-12-31
Ej under 2 år och samtliga lån ska kunna återbetalas inom 15 år	←	3,1 år	2,9 år	2,7 år
Högst 45% av lånestocken får förfalla inom 12 månader	←	16 %	30 %	25 %

Ränterisk, jämförelse mot finanspolicy

Ränterisk är risken att räntorna på marknaden rör sig upp eller ned över tid, vilket medför att räntekostnaderna för verksamheten förändras.

Tabell: Genomsnittlig räntebindningstid kommunkoncernen

Nyckeltal	Prognos framåt	2022-08-31	2021-12-31	2020-12-31
Skall vara 3 år med en tillåten avvikelse på max +/- 12 månader (2 - 4 år)	←	2,9 år	2,8 år	2,5 år
Minst 10% och högst 45% räntestjusteras varje 12 månaders period	←	23 %	33 %	38 %

Gävle kommunkoncern ligger rätt enligt finanspolicyn på alla nyckeltal, se ovan. Kapitalbindning och räntebindning ligger stabilt.

Nyckeltal

Tabell: Gävle kommunkoncern, 2022-08-31 (2021-12-31)

	Koncernen
Total låneskuld, mnkr*	7 279 (7 064)
Snitt kapitalbindning, år	3,1 (2,9)
Snitträntebindning, år	2,9 (2,8)
Snittränta	0,60 % (0,52 %)
Kapitalförfall inom 12 månader, %	16 (30)
Ränteförfall inom 12 månader, %	23 (33)

* Låneskulden består av externt upptagna lån i kommunens internbank, samt externt upptagna lån i Gävle Stadshus AB genom internbankens försorg.

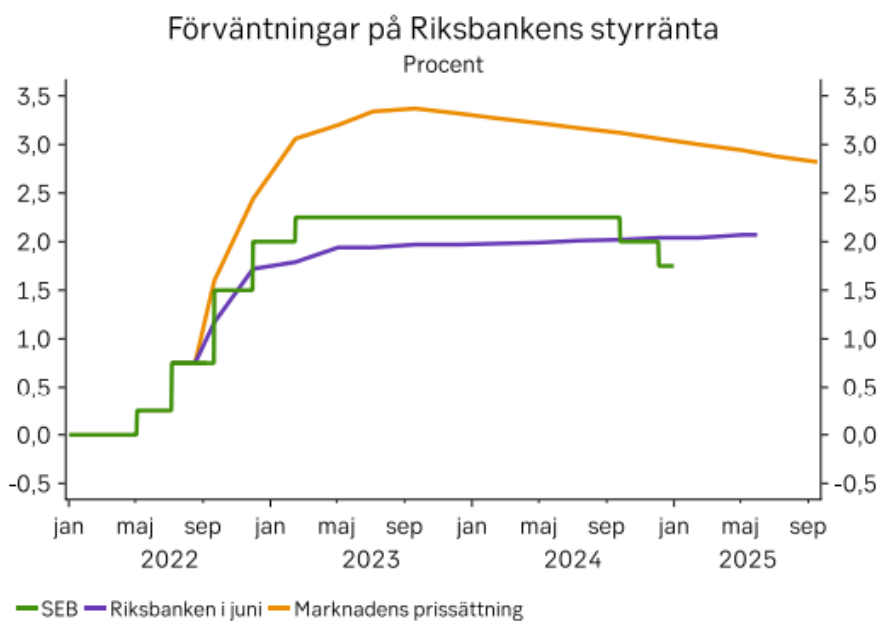
Känslighetsanalys

Kommunkoncernens bolag är de som påverkas av ränterörelser eftersom de har låneskulder, Gävle kommun har inga låneskulder. Kostnadsökningen på årsbasis vid 1 procentenhets ränteökning, på lån med rörlig ränta och fast ränta som förfaller inom ett år, är 6 mnkr, för hela bolagskoncernen.

Marknadsläge/information

Källa: Macrobond Financial AB, Macrobond, SEB

Konjunktur

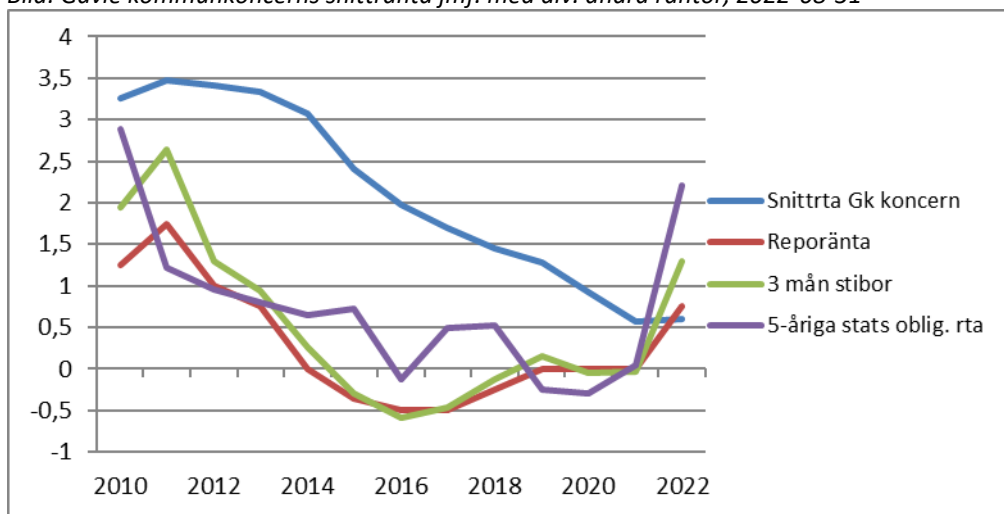
En allt högre inflation och snabba räntehöjningar innebär att de ekonomiska utsikterna försämras på bred front. BNP-prognoserna justeras ned kraftigt för framför allt 2023. Svensk BNP-tillväxt stannar på noll procent nästa år. Riksbanken ökar takten i inflationsbekämpningen och styrräntan toppar på 2,25 procent redan i början av 2023. Hushållen pressas av fallande realinkomster, stigande priser och fördubblade räntekostnader och bostadspriserna faller med 15 - 20 procent.

I både USA och Västeuropa väntas BNP falla under andra halvåret och arbetslösheten är på väg att vända uppåt. I en historisk jämförelse väntas dock recessionen bli mild och 2024 växer OECD-länderna med drygt 2 procent. Fortfarande finns sparbuffertar efter pandemin som kan användas för ett uppdammt konsumtionsbehov. De underliggande finansiella obalanserna är inte alls lika stora som vid den globala finanskrisen, vilket gör att en djup och utdragen balansräkningsrecession kan undvikas. Arbetsmarknaden har hittills visat stor motståndskraft, vilket minskar riskerna för ett kraftigt konsumtionsfall. En positiv faktor är också vissa lättnader när det gäller störningar i globala leveranskedjor. I Europa står finanspolitiken inför dilemmat att mildra akuta konsekvenser av extrema energipriser utan att i alltför hög grad försvåra för centralbankerna, som tvingas prioritera inflationsbekämpningen, trots vikande konjunktur. Inflationen i Sverige mätt som KPIF toppar runt 10 procent i höst. Fallande inflation och vikande konjunktur öppnar sedan upp för räntesänkningar och i slutet av 2024 ligger styrräntan på 1,75 procent.

Spridningseffekter från höga energipriser och lönekomensation bromsar upp inflationsnedgången, men den modesta uppgången i de långsiktiga inflationsförväntningarna tyder ändå på en begränsad oro för att vi skulle vara på väg in i en helt ny inflationsmiljö på lång sikt. Prognosen är att Fed når en topp på 3,50 procent vid årsskiftet och att centralbankerna i Västeuropa avslutar sina höjningar på nivåer runt 2 till 3 procent i början av 2023. Därefter finns, likt i Sverige, utrymme för centralbankssänkningar när energipriser och inflation normaliseras.

(Källa: SEB)

Bild: Gävle kommunkoncerns snittränta jmf. med div. andra räntor, 2022-08-31

Gävle kommunkoncerns upplåning under 2022, jmf. med KF:s kreditram

Kommunfullmäktige har fastställt en kreditram 2022 för extern upplåning i koncernen, kommunen och per bolag. Bolagen har totalt 2 885 mnkr kvar att nyttja av kreditramen för 2022. Gävle kommun har ett positivt banksaldo på 595 mnkr (624) mnkr, se sammanställning i tabellen nedan.

Tabell: Gävle kommunkoncern låneöversikt samt nyttjande av kreditram, 2022-08-31

Enhet/Bolag	(mnkr)	Låneskuld (kredit)	Egna-externa lån	Kreditram-2022*	Kvar att nyttja**
Gävle Stadshus AB		-37	-769	850	44
AB Gavlegårdarna		-3 189	-100	3 900	611
Gävle Energi AB koncern		-398		925	527
Gävle Hamn AB		-1 151		1 500	349
Gavlefastigheter koncern		-2 010		2 120	110
Gävle Parkeringservice AB		-111		170	59
Gästrike Vatten AB koncern		-328		1 150	822
Gästrike Räddningstj. Förb.		82		0	82
Gästrike Återvinnare koncern		-97		140	43
Gästrike Ekogas AB		-107		150	43
Ej fördelat				195	195
Summa krediter-bolag		-7 346	-869	11 100	2 885
Gävle kommun		7 941		300	
Extern låneportfölj + Banksaldo					
Summa Bankkonto (Toppkonto)		595			
*Intern checkkredit, beslutad av KF					
extern kredit, Nordea					
** E=D+(B+C)					

Redovisning av skuldportfölj

Utbyggd internbank är på plats och Gävle kommun finansierar bolagen via en extern låneportfölj vars villkor speglas i bolagens interna lånekrediter på sina respektive konton i Nordea. Finansrådet ansvarar för hanteringen av den externa skuldportföljen, i enlighet med finanspolicyn.

Finansrådet har under tertial 2 finansierat tre nya lån i den externa skuldportföljen som i sin tur ersätter sju lån som gått till förfall. Inför varje finansiering (upplåning) genomför finansrådet en analys av möjligheten till hållbar upplåning, skuldportföljens sammansättning, förfalloprofil m.m. i relation till finanspolicyn, samt rådande marknadsvillkor. Denna analys ligger sedan till grund för internbankens upplåning.

Bolagens totala belåning ökade med cirka 500 mnkr under tertial 2, vilket medförde att överlikviditeten i Gäve kommun förbrukades. Internbanken emitterade ett certifikat på 100 mnkr för att stärka likviditeten.

Gävle kommunkoncerns externa upplåning per 2022-08-31, mnkr

Låneskuld (mnkr)	IB, 2022-01-01	Upplåning	Amortering	UB, 2022-08-31	Andel %, Saldo
Kommuninvest	5995	1 695	1480	6210	95,4%
Swedbank	100		100	0	0,0%
Certifikat total	200	100	0	300	4,6%
Summa "extern portfölj"	6295	1 795	1 580	6510	100,0%
GSAB ext. lån med borgen (Kommuninvest)	769			769	
ABG:s externa pantbrevslån	100			100	
Summa Gävle kommunkoncern	7164	1 795	1 580	7379	

Redovisning av finansiering under tertial 2, 2022, mnkr

Finansiering	Kredittid	Kreditinstitut	Ränta	Fast/Rörlig	Belopp
Grönt lån	5 år	Kommuninvest	2,22%	Fast	260
Lån	2,5 år	Kommuninvest	3-mån Stibor +0%	Rörligt	400
Grönt lån	5 år	Kommuninvest	2,88%	Fast	395
Summa					1 055

Interna lån, s.k. reverslån, mnkr (internbanken har ej externa lån)

Reverslån (mnkr)	IB, 2022-01-01	Upplåning	Amortering	UB, 2022-08-31
Gavlefastigheter AB	897		31	866
Gävle Energi AB	322		27	295
Bomhus Folketshus	6			6
Brynäs Fastighets AB	101		3	99
Summa	1 326		60	1 265

Hållbar finansiering

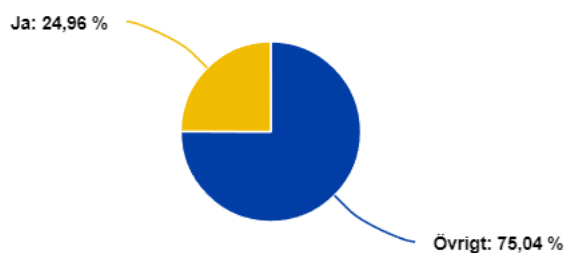
Gävle kommuns internbank fortsätter arbetet att tillsammans med bolagen lämna in låneansökningar avseende hållbar finansiering. Tertiäl 2 medförde två gröna lånetransaktioner. GFAB:s förskola Tallbacken avseende 72 mnkr blev godkända och detta tillsammans med tidigare godkända projekt slogs samman till en större lånetransaktion/finansiering under tertiäl 2, 295 mnkr. Gavlegårdarna fick bostäder i södra Hemlingby godkända avseende 395 mnkr, vilket möjliggjorde en lånetransaktion på samma belopp, se nedan.

Totalt har Gävle kommun 1.625 mnkr i Gröna lån, per 2022-08-31:

- 160 mnkr, AB Gavlegårdarna, Flerbostadshus Sörby backe
- 130 mnkr, Gästrike Ekogas, Biogasanläggning i Forsbacka
- 340 mnkr, Gävle Energi AB, Felixprojekt, fjärrvärmeledning Gävle-Sandviken
- 340 mnkr, AB Gavlegårdarna, Godisfabriken
- 260 mnkr, GFAB och ABG, div projekt.
- 395 mnkr, AB Gavlegårdarna, Bostäder södra Hemlingby

Andel gröna lån av total portfölj i gult, nedan

 Andel gröna lån

Borgen

Den av Kommunfullmäktige antagna modellen för administrativa avgifter i Gävle kommun, KF beslut 2019-10-29, Dnr 19KS233-2, innehåller riktlinjer för kommunkoncernens hantering av marknadsmässiga borgens- och utlåningsavgifter som stämmer överens med lagstiftning och EU:s statsstödsregler.

Genom EU:s statsstödsregler avses alla insatser av ekonomisk art som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna eller ge en

ekonomisk fördel för ett visst företag eller en viss produktion. Dessa regler omfattar inte enbart de kommunala bostadsaktiebolagen, utan innefattar även annan verksamhet som bedrivs av kommunala företag på en konkurrensutsatt marknad.

Från och med 2022-05-01 omfattas även Gavlefastigheter och Gävle Parkeeringsservice AB av ovanstående metodik. Detta innebär att finansieringskostnaden för dessa två kommunala bolag ökar i enlighet med den beräkningsmodell av marknadsförhållanden som Fundcurve gör på uppdrag av Gävle kommun.

Justerad borgensmodell

En viktig aspekt med nuvarande modell, vars syfte är att de kommunala bolagens finansiering inte ska vara gynnade prismässigt gentemot privata aktörer, är att den inte värderar kreditrisken korrekt. En modell är per definition inte en korrekt bild av verkligheten, men nuvarande modell bedöms ha en brist avseende kreditrisken för respektive kommunalt bolag. Kreditrisk eller kreditvärdighet är ett bolags sannolikhet att gå in konkurs. Nuvarande modell värderar alla ingående kommunala bolags kreditrisk lika, eftersom alla bolag ägs av Gävle kommun. Då lagstiftningen avser att inte snedvrída konkurrensen bör modellen ta hänsyn till respektive kommunalt bolags kreditrisk utan hänsyn till ägandet. Detta skulle medföra en mer marknadsmässig finansieringskostnad för respektive kommunalt bolag, vilket eftersträvas enligt nuvarande lagstiftning och EU:s statsstödsregler.

Martin Svaleryd
Ekonomidirektör

Jens Fornander
Controller